

SİRKÜLER

Sirküler No : 2016-67

Sirküler Tarihi : 15.08.2016

Konu : Matrah Arttırımı ve İşletme Kayıtlarının Düzeltilmesi

Resmi Gazete'de henüz yayınlanmayan ancak 3 Ağustos 2016 tarihinde kabul edilen 6736 sayılı Kanun kapsamında matrah arttırımı ve işletme kayıtlarının düzeltilmesine ilişkin açıklamalarımız aşağıdaki gibidir.

Gelir ve Kurumlar Vergisi, Katma Değer Vergisi, Gelir (Stopaj) ve Kurumlar (Stopaj) vergilerinde yasada belirtilen şekilde arttırım yapılması halinde sözkonusu vergi türlerinde vergi incelemesi ve ilave tarhiyat yapılmayacaktır.

Bu Kanuna göre ödenmesi gereken taksitlerin ilk ikisi süresinde ödenmek koşuluyla, kalan taksitlerden; bir takvim yılında iki veya daha az taksitin, süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi hâlinde, ödenmeyen veya eksik ödenen taksit tutarlarının son taksiti izleyen ayın sonuna kadar, gecikilen her ay ve kesri için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi şartıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanır. İlk iki taksitin süresinde tam ödenmemesi ya da süresinde ödenmeyen veya eksik ödenen diğer taksitlerin belirtilen şekilde de ödenmemesi veya bir takvim yılında ikiden fazla taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi hâlinde matrah ve vergi arttırımına ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanma hakkı kaybedilir. Bu hüküm her bir madde ve alacaklı idareler açısından taksitlendirilen alacaklar için ayrı ayrı uygulanır.

• Gelir ve Kurumlar Vergisi

Bu kapsamda yapılacak başvuruların bu kanunun yayımlandığı ayı izleyen ikinci ayın sonuna kadar yapılması gerekmektedir.

Gelir ve Kurumlar Vergisi mükelleflerinin 2011, 2012, 2013, 2014 ve 2015 yıllarına ilişkin olmak üzere belli oran veya tutarlarda bildirimde bulunmaları halinde ilgili yıllar inceleme dışında kalacaktır.

İlgili yıllarda beyannamenin zamanında verilmesi ve beyana ilişkin ödemenin zamanında yapılmış olması halinde; matrah arttırımına ilişkin vergiyi indirimli ödeyeceklerdir. Örneğin; 2012 yılına ilişkin olarak vergi dairesine yasal süresi içinde verilen beyannameye ilişkin tahakkuk eden vergiyi de yasal süresinde ödemiş ise; **matrah arttırımı nedeniyle ortaya çıkacak matrah üzerinden %20 yerine %15 vergi ödenecektir.**

KURUMLAR VERGİSİ MATRAH ARTTIRIM TABLOSU				
Yıl	Matrah Arttırım Oranı	Asgari Arttırım Tutarı	Vergi Oranı	İlk Beyanın Yasal Süresi İçinde ve Ödemeyi Süresinde Yapanlar İçin Vergi Oranı
2011	35%	28.000	20%	15%
2012	30%	29.650	20%	15%
2013	25%	31.490	20%	15%
2014	20%	33.470	20%	15%
2015	15%	37.940	20%	15%

GELİR VERGİSİ MATRAH ARTTIRIM TABLOSU (BİLANÇO ESASINA GÖRE DEFTER TUTANLAR ve SERBEST MESLEK ERBABI)				
Yıl	Matrah Arttırım Oranı	Asgari Arttırım Tutarı	Vergi Oranı	İlk Beyanın Yasal Süresi İçinde ve Ödemeyi Süresinde Yapanlar İçin Vergi Oranı
2011	35%	14.000	20%	15%
2012	30%	14.820	20%	15%
2013	25%	15.740	20%	15%
2014	20%	16.740	20%	15%
2015	15%	18.970	20%	15%

GELİR VERGİSİ MATRAH ARTTIRIM TABLOSU (İŞLETME DEFTERİ TUTANLAR)				
Yıl	Matrah Arttırım Oranı	Asgari Arttırım Tutarı	Vergi Oranı	İlk Beyanın Yasal Süresi İçinde ve Ödemeyi Süresinde Yapanlar İçin Vergi Oranı
2011	35%	9.500	20%	15%
2012	30%	9.890	20%	15%
2013	25%	10.490	20%	15%
2014	20%	11.160	20%	15%
2015	15%	12.650	20%	15%

Matrah artırımında bulunulan yıllara ilişkin olarak 2015 ve önceki dönem beyannamelerinde yer alan geçmiş yıl zararlarının 2016 ve izleyen dönemlerde %50'si mahsup konusu yapılabilecek olup, geçmiş yıl zararlarının %50'sinden vazgeçilmiş olmaktadır. Ancak; geçmiş yıllar zararı bulunan mükelleflerin matrah artırımında faydalanabilmesi için geçmiş yıllar zararının % 50'sinden vâçmesine ilave olarak yukarıdaki asgari matrahlar üzerinden vergi ödemeleri gerekmektedir.

Kira gelirlerini (Gayrimenkul Sermaye İradı) beyan etmemiş olan kişilerin asgari beyanları, gelir vergisi matrah artırım tablosunda (Bilanço esasına göre defter tutanlar) yer alan tutarların 1/5'i şeklinde hesaplanacaktır. Buna göre; kira gelirleri için hiç beyanname vermeyen bir kişinin;

- 2011 yılı için 560 TL,
- 2012 yılı için 592,80 TL
- 2013 yılı için 629,60 TL,
- 2014 yılı için 669,60 TL
- 2015 yılı için 758,80 TL

ödemesi halinde vergi incelemesi yapılmayacak ve ilave vergi de istenemeyecektir.

• Katma Değer Vergisi

2011-2015 yıllarına ilişkin olarak kanunda belirtilen oranlarda KDV artırımını yapmaları ve söz konusu vergiyi ödemeleri halinde ilgili yıllara ilişkin KDV yönünden inceleme ve tarhiyatı yapılmayacağı hüküm altına alınmaktadır.

Yıl	Matrah Arttırım Oranı	Arttırıma Esas Alınacak Tutar
2011	3,50%	Hesaplanan Toplam KDV Tutarı
2012	3,00%	(Matrah arttırımı Ödenecek KDV üzerinden hesaplanmayacak olup, Hesaplanan KDV üzerinden hesaplanacaktır.)
2013	2,50%	
2014	2,00%	
2015	1,50%	

• Ücret Üzerinden Kesilen Gelir Vergisi

Çalışan ücretlilere yapılan ödemeler üzerinden kesilmesi ve ödenmesi gereken gelir vergisi tutarlarını, beyan etmeyen veya eksik beyan eden mükellefler; ilgili vergi türüne ilişkin olarak arttırmada bulunmaları halinde, ücret gelir vergisi yönünden incelenmeyecek ve ilave tarhiyat yapılamayacaktır.

GELİR VERGİSİ MATRAH ARTTIRIMI TABLOSU (HİZMET ERBABINA ÖDENEN ÜCRETLERE İLİŞKİN)		
Yıl	Matrah Arttırım Oranı	Arttırıma Esas Alınacak Tutar
2011	6,00%	Muhtasar Beyannameye Beyan Edilen Ücret Ödemelerine İlişkin Tutarların Yıllık Toplamı
2012	5,00%	
2013	4,00%	
2014	3,00%	
2015	2,00%	

İlgili yılda veya vergilendirme döneminde en az bir beyanname verilmiş olması halinde bir yıla iblağ edilerek, hiç beyanname verilmemiş olması halinde aylık prim hizmet belgeleri üzerinde yer alan bilgiler doğrultusunda, aylık prim hizmet belgesinin olmaması halinde ise en az iki kişinin çalıştığı kabul edilerek ilgili yılın son vergilendirme döneminde geçerli olan asgari ücretin brüt tutarı esas alınarak hesaplama yapılacaktır.

- **Stok ve Sabit Kıymet Düzeltmesi**

Kayıtlarda yer almayan ancak işletmede var olan emtia, demirbaş, teçhizat, makineler ile kayıtlarda yer aldığı halde işletmede olmayan emtia ile ilgili olarak düzeltme yapılabilecektir.

Bu kapsamda yapılacak başvuruların bu kanunun yayımlandığı ayı izleyen üçüncü ayın sonuna kadar yapılması gerekmektedir.

KDV yükümlülüğü; İşletmede mevcut olan ve %18 KDV'ne tabi olanlar için %10 diğerleri için KDV oranının yarısı dikkate alınarak hesaplama yapılacaktır.

Kayıtlarda olduğu halde işletmede olmayan mallarla ilgili vergi yükümlülüklerinin tamamının yerine getirilmesi koşulu ile düzeltme yapılabilecektir.

EMİTA DÜZELTMESİ				
Yasal Defterlerde	İşletmede	Vergilemeye Esas Tutar	Ödenecek KDV	Ödenen KDV'nin İndirimi
Yok	Var	Rayiç Bedel	% 18 oranına tabi mallar için % 10, diğerleri için KDV oranının yarısı	Sorumlu Sıfatıyla Beyan Edilen ve Ödenen KDV 1 No'lu KDV Bey.'nde İndirim Konusu Yapılır.
Var	Yok	Maliyet+Kar	Tüm vergisel yükümlülükler yerine getirilecektir. (Fatura Düzenlenir)	

MAKİNE, TEÇHİZAT ve DEMİRBAŞ DÜZELTMESİ				
Yasal Defterlerde	İşletmede	Vergilemeye Esas Tutar	Ödenecek KDV	Ödenen KDV'nin İndirimi
Yok	Var	Rayiç Bedel	% 18 oranına tabi mallar için % 10, diğerleri için KDV oranının yarısı	Beyan Edilen ve Ödenen KDV İndirim Konusu Yapılmaz.

İşletmede mevcut olduğu halde yasal defter kayıtlarında yer almayan makine, teçhizat ve demirbaşların kayda alınması sonrasında söz konusu kıymetler üzerinden amortisman ayrılması söz konusu olmayacaktır

Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler, bu fıkranın (a) bendi hükümleri uyarınca aktiflerine kaydettikleri emtia için ayrı, makine, teçhizat ve demirbaşlar için ayrı olmak üzere özel karşılık hesabı açarlar. **Emtia için ayrılan karşılık, ortaklara dağıtılması veya işletmenin tasfiye edilmesi hâlinde sermayenin unsuru sayılır ve vergilendirilmez. Makine, teçhizat ve demirbaşlar envantere kaydedilir ve ayrılan karşılık birikmiş amortisman addolunur.** İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler ise söz konusu emtiayı defterlerinin gider kısmına satın alınan mal olarak kaydederler.

- **Kasa, Ortaklar ve İlgili Hesaplar**

Bu kapsamda yapılacak başvuruların bu kanunun yayımlandığı ayı izleyen üçüncü ayın sonuna kadar yapılması gerekmektedir.

31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla ortaklardan olan alacaklar ile kasada (ilgili hesaplar dahil) kayıtlı ancak fiilen olmayan paralarla ilgili düzeltme yapılabilecektir. (Söz konusu tutarların 31.12.2015 tarihli bilançoda yer alması zorunluluğu vardır). Bu tutarlara ilişkin %3 oranında vergi ödenmesi yeterli kabul edilmektedir.

Kanun kapsamında yer alan hüküm doğrultusunda ortaklar cari hesabının bakiyesinin hesaplanmasında öncelikle aktif (ortaklardan alacaklar ve ilgili hesaplar) ve pasif (ortaklara borçlar ve ilgili hesaplar) hesaplar karşılaştırılarak net bakiye esas alınacaktır.

KASA ve ORTAKLAR CARİ HESABI				
Türü	Yasal Defterlerde	İşletmede	Vergilemeye Esas Tutar	Vergi Oranı
Kasa Hesabı	Var	Yok	Kayıtlı Tutar	3%
Ortaklar Cari Hesabı	İşletmenin Esas Faaliyetleri Dışındaki İşlemler Nedeniyle Oluşan Tutarlar		Net Alacak Tutarları	3%

Bilgilerinize sunulur.

Saygılarımızla,

KAPSAM YMM LTD. ŞTİ.